

שלושה כיווני אוויר

ב ישראל, בניגוד לחו"ל, שם יש גם יחידות דיור עם פתחים רק בכיוון אחד, לרוב הדירות יש לפחות שני כיווני אוויר, אומרת האדריכלית אורנה צור, מבעלי משרד משה צור אדריכלים בוני ערים. בירושלים התאפיינה הבנייה המקורית בבתי רכבת או כבתיים רציפים, כמו באירופה, שבהם בדירות יש רק שני כיווני אוויר: בחזית ומאחור. אולם, כפי שמספרת צור, כשהתחילו לבנות את שכונת אחוזת בית, לימים העיר תל אביב, ב-1908, החלה בנייתם של בתים נפרדים על כל מגרש, וזו הייתה ראשיתה של בניית דירות שיש בהן שלושה כיווני אוויר בארץ. במודעה מ-1965 מפורט סטנדרט שלושת כיווני האוויר כאחד מ"החירושים האחרונים בענף הבנייה". זאת משום שבשנות ה-50-60, מסבירה צור, בלטו שני טיפוסי בנייה למגורים: בתים טוריים שבהם משרד השיכון, בעיקר עבור העולים החדשים, שבדירותיהם רק שני כיווני אוויר, לעומת הבנייה הפרטית, שכונתה "בית הקבלן" ונחשבה יוקרתית יותר, ובה דירות שבהן שלושה כיווני אוויר.

• מיכל מרגלית

לאן נעלם ה"חצי"?

פ עם פרסמו קבלנים "דירת שניים וחצי חדרים" ו"דירת שלוש וחצי חדרים" למכירה, ולא עוד. השינוי קרה בד בבד עם תיקון תקנות חוק הבנייה ב-1970, שהגדיר את גודלם של חדרים. החוק אמנם הכיר ב"חצי חדר" והגדירו בשטח 6 מ"ר לפחות, ובתנאי שהממד הצר שלו לא יפחת מ-2 מטר, אך הפער בינו לחדר שלם, הוא 2 מ"ר בלבד, כי חדר יכול להיות אפילו בגודל 8 מ"ר, לפי אותה תקנה. דרור תורן, משנה למנכ"ל ב"אמריקה ישראל", מסביר כי עלות בניית שני מ"ר עבור היום זניחה יחסית. לכן, לאחר חישוב, יומים רבים מגיעים למסקנה שעדיף להם לבנות עוד שני מטר וכך לשווק חדר שלם במקום חצי חדר. אנחנו נוסיף, את המחיר ישלם הלקוח. אולי, אם עם ישראל יספיק להסתפק בפחות - חדרים ומטראו' - גם הקבלנים יחזירו את הגלגל לאחור, ושוב תרווח כאן תופעת החצי חדר שתוויל את המחיר בכמה שקלים.

• גיל שלמה

”
מתקפות
ושתי בורות
מים
”

רחובות ירושלים, בראשית המאה ה-20

דירה נאה

בעמק רמאים (ג'ורת אל ענב) אצל הטחנה בשכונת בתי מינטיפיורי, שלשה חדרים, שני בתי תנשיל, סכה, שתי חצרים ומים לרוב. לשאל אצל הנגרת רבקה וינברג ש

"הצבי" 1889

מודעה

חצר גדולה ורחבת ידים של הא' דוד כלאנתרוף בה עשרים וארבעה חדרים מרווחים וליזואנים ומרתפיה ושתי בורות מים עומרת להשכיר קרוב למאה שערים בשכונת הכוכארים וכל החפץ לשכור יפנה אצל הא' שלמה מוסאיוף או לחא' אברהם אמרוף והוריו נשכר

"הבצלת" 1907

למען אצל משפחה עומד לשכירה ככל שעה, שלסקא 22, דירה 35, לראות מטעה 11 עד 1 כצהרים ומטעה 2 והציע עד 7 בערב.

"הצפירה" 1911

להשכיר

חדרים מרווחים ויפים בשתי הריוטות בחצר גדולה אשר לי בשכונת בית ישראל. האויר נקי וטהור הכות משקף על כל הסביבה, וגם יש לי דירה כחוף העיר של שלשה חדרים. מצר ביהכ'נשל הספרדים. לפנות להאדון יוסף אלישר, בשוק החדש.

"הצבי" 1910